

Översiktlig granskning

Delårsrapport per 2023-0831

Granskningsrapport

Trosa kommun

—

KPMG AB

2023-10-30

Snabb överblick

Delårsrapporten är upprättad enligt lagens krav och god redovisningssed

Vi inte har kunnat genomföra vår översiktliga granskning och därmed kan vi inte dra någon slutsats om huruvida den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter är upprättad i enlighet med Lag om kommunal bokföring och redovisning.

Balanskravsresultat

Vi konstaterar att kommunstyrelsen bedömer att balanskravet inte kommer att uppfyllas. Upplýsningar lämnas inte om när och på vilket sätt en reglering av det negativa resultat avses genomföras.

God ekonomisk hushållning

Finansiella mål

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten är ej är förenligt med det av fullmäktige fastställda i budget finansiella målet.

Verksamhetsmål

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten är delvis förenligt med de av fullmäktige fastställda i budget verksamhetsmålen.

Innehåll

Inledning

- Inledning
- Syfte och revisionsfrågor
- Avgränsning
- Ansvarig nämnd
- Revisionskriterier
- Metod

Granskningsresultat

- Lagens krav och god redovisningssed
- God ekonomisk hushållning
 - Bedömning
 - Rekommendation
- Balanskrav

Slutsats

- Lagens krav och god redovisningssed
- God ekonomisk hushållning
- Balanskrav

01

Inledning

Inledning

Av 13 kap. 1§ lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597), hädanefter LKBR, framgår att kommuner ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader.

Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av kommunfullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. 2§ kommunallagen (2017:275), hädanefter KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Syfte och revisionsfrågor

Den översiktliga granskningen av delårsrapporten ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, det vill säga finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Kommer kommunen att efterleva balanskravet och har åtgärder presenterats vid ett eventuellt prognostiserat negativt balanskravsresultat?

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till kommunfullmäktige.

Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2023-08-31.

Vår granskning av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKRs God revisionssed i kommunal verksamhet 2022. Den översiktliga granskningen har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning än den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standard on Audit, ISA, har.

En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, till exempel förskingring.

I delårsrapporten skulle vi ha översiktligt granskat förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar skulle enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Vi har haft i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2023-08-31 men då delårsrapporten inte levererats enligt överenskommen tidsplan har vi inte kunna slutföra vårt uppdrag, se ytterligare kommentarer längre fram i rapporten.

Denna rapport sammanfattar i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunens delårsrapport som enligt 11 kap. 16§ KL ska behandlas av fullmäktige.

Granskningsrapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer KL, LKBR samt Rådet för kommunal redovisnings (hädanefter RKR) rekommendationer.

Vidare granskas om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Beaktande av relevanta dokument
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av direktionen beslutade målen
- Översiktlig analys och granskning av balans- och resultaträkningen samt resultatprognos

02

Gransknings- resultat

Granskningsresultat

Nedan redogörs för resultatet av den översiktliga granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

Lagens krav och god redovisningssed

Enligt 13 kap. 2§ LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. RKR preciserar i rekommendation RKR R17 Delårsrapport_2121 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.

Utöver vad som preciseras gällande den förenklade förvaltningsberättelsen ska en delårsrapport även innehålla resultaträkning, balansräkning, översiktlig beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter.

Vi kan konstatera att delårsrapporten från ekonomikontoret levererades fredag den 20 oktober. Kallelse till vårt planerade revisionsammansträde måndag den 30 oktober där granskningen av delårsrapporten, utlåtande till kommunfullmäktige med mera ska behandlas skickas ut en vecka innan, det vill säga måndag den 23 oktober. Då väsentligt granskningsmaterial inte levererats enligt överenskommen tidsplan har vi inte haft tillräcklig tid eller möjlighet att utföra vårt uppdrag på ett tillfredställande sätt och inte kunnat slutföra vårt granskningsuppdrag.

Konsekvenser av detta har inneburit att vissa delar av granskningen inte kunnat genomföras enligt den nya Standarden för kommunal räkenskapsrevision och har inte kunnat slutföra vårt uppdrag avseende översiktlig granskning av delårsrapporten per 2023-08-31.

God ekonomisk hushållning

Enligt 11 kap. KL ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Kommunfullmäktige har i Mål och budget för Trosa kommun 2023-2025 beslutat om verksamhetsmål och finansiellt mål. Kommunstyrelsens sammantagna bedömning är att Trosa kommun inte fullt ut kommer att uppnå god ekonomisk hushållning i förhållande till kommunfullmäktiges mål.

Prognostiserat helårsresultat är -24,2 mnkr, en negativ avvikelse mot budget med 4,9 mnkr. Det är kostnadsökningar inom många områden men ökade pensionskostnader utmärker sig med en avvikelse på -18,0 mnkr. Skattenettet har en positiv avvikelse på 16,8 mnkr. Energi, livsmedel och transporter är kostnader som ökat kraftigt.

Vad gäller god ekonomisk hushållning så hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt.

Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning inte omfattar eller har utvärderas för kommunkoncernen som helhet.

God ekonomisk hushållning – Finansiellt mål

Kommunfullmäktige har beslutat om ett finansiellt mål; Kommunen är kostnadseffektiv genom att kärnverksamheterna totalt inte överstiger standardkostnaden.

Målet mäts genom att verksamheternas kostnad ska vara i nivå med standardkostnad och att nettokostnadsavvikelsen totalt sett inte får överstiga 5 mnkr. Enligt delårsrapporten framgår att kostnaderna inom förskola, grundskola, äldreomsorgen och LSS var högre än standardkostnad. För gymnasieverksamhet, fritidshem och individ-och familjeomsorg är det lägre kostnader än standardkostnad. Totalt sett är nettokostnadsavvikelsen 22 mnkr och prognosen bedöms vara samma som utfallet. Kommunstyrelsens bedömning är att det finansiella målet inte prognostiseras att uppnås för helåret.

God ekonomisk hushållning – Verksamhetsmål

Kommunfullmäktige har beslutat om åtta verksamhetsmål för 2023.

Mål	Kommunstyrelsens bedömning för helåret
Kommunens medborgare tillhör de nöjdaste med sin kommun i landet.	Bedöms uppfyllas
Kommunens medborgare tillhör de tryggaste i landet.	Bedöms uppfyllas
Kommunen har engagerade medarbetare.	Bedöms uppfyllas
Kommunen är en av landets bästa utbildningskommuner.	Bedöms delvis uppfyllas
Kommunens äldreomsorgskunder är nöjda.	Bedöms inte uppfyllas
Kommunen fortsätter att växa med 1-2 % i snitt under en femårsperiod.	Bedöms delvis uppfyllas
Kommunen har ett företagsklimat i toppklass.	Bedöms uppfyllas
Kommunens omställning till ett hållbart samhälle (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) ska tillhöra landets mest framgångsrika.	Bedöms delvis uppfyllas

Kommunstyrelsens bedömning av de åtta verksamhetsmålen är att fyra verksamhetsmål prognostiseras att uppfyllas, tre verksamhetsmål bedöms delvis uppfyllas och ett verksamhetsmål bedöms inte uppfyllas.

God ekonomisk hushållning – Bedömning och rekommendation

Finansiellt mål

Utifrån genomförd granskning är det vår sammanfattande bedömning att resultatet enligt delårsrapporten är ej är förenligt med det av fullmäktige fastställda i budget finansiella målet.

Verksamhetsmål

Utifrån genomförd granskning är det vår sammanfattande bedömning att resultatet enligt delårsrapporten är delvis förenligt med de av fullmäktige fastställda i budget verksamhetsmålen.

Rekommendationer

Vi rekommenderar att kommunfullmäktige beslutar om mål för hela kommunkoncernen.

Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisa denna i förvaltningsberättelsen.

Från och med 2013 har kommuner och kommunalförbund möjlighet att använda sig av de nya reglerna om resultatutjämningsreserv, RUR. Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. RUR är frivillig att tillämpa, de kommuner och landsting som tänker göra det måste besluta om hur reserven ska hanteras. Detta ska framgå av de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fullmäktige ska besluta om.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat enligt KL 8 kap 5§. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och kommunallagen.

I kommunallagen stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Kommunstyrelsen redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Av delårsrapporten framgår det att kommunens prognostiserade balanskravsresultat uppgår till -23,9 mnkr.

Balanskravet efterlevs inte, det vill säga att balanskravsresultat är negativt efter erforderliga justeringar eller förväntas bli negativ utifrån den prognos som lämnas.

Upplysningar lämnas inte om när och på vilket sätt en reglering av det negativa resultat avses genomföras. I balanskravsutredningen framgår det att kommunen använder sig av "öronmärkta medel", se mer nästa sida.

Balanskrav

Kommunstyrelsen tillämpar inte regelverket för resultatutjämningsreserv (RUR) utan har en egen modell där kommunen öronmärkt medel för framtida bruk utifrån att kommunen har en stark finansiell ställning. Öronmärkning har skett de år som kommunen har redovisat större överskott och vid överskott kan kommunfullmäktige i samband med årsredovisningen besluta om öronmärkning av resultat för olika ändamål.

Begreppet öronmärkning finns varken i lagstiftning eller i förarbeten men behandlas bland annat i SKRs skrift "RUR i praktiken – resultatutjämningsreserv, balanskravsutredning" från år 2013. Denna skrift uppdaterades år 2020, "RUR och God ekonomisk hushållning – Resultatutjämningsreserv, balanskravsutredning" och begreppet öronmärkta medel finns inte längre med.

I SKRs skrift "RUR och god ekonomisk hushållning" framgår bland annat följande:

"Enligt Finansutskottet var ett av motiven bakom införandet av RUR att minska motiven för "bokslutspolitik", det vill säga att genom redovisningsmässigt tveksamma avsättningar reservera medel för framtida kostnader. Tveksam tillämpning av redovisningsprinciper äventyrade enligt utskottet redovisningens trovärdighet. När reglerna om RUR infördes år 2013 fanns det en möjlighet att reservera överskott upparbetade från och med räkenskapsåret 2010. Sedan dess är det inte möjligt att retroaktivt reservera medel. Det innebär att om RUR införs idag så finns det inte stöd i lagen för att reservera medel retroaktivt."

Vår bedömning är att kommunstyrelsen inte följer gällande lagar och rekommendationer.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen vidtar åtgärder för att säkerställa att gällande lagstiftning och god redovisningssed efterlevs.

03

Slutsats

Slutsats - Delårsrapportens räkenskaper

Grund för att avstå från att uttala en slutsats

Som en konsekvens av att kommunstyrelsen inte har levererat underlag enligt överenskommen tidsplan har vi inte kunnat genomföra vår översiktliga granskning i enlighet med Standarden för kommunal räkenskapsrevision. Vi har inte haft tillräcklig tid eller möjlighet att utföra vårt uppdrag på ett tillfredställande sätt och har därmed inte kunnat genomföra tillräckliga och ändamålsenliga granskningsåtgärder som grund för en slutsats avseende denna delårsrapport.

Ingen slutsats uttalas

På grund av att vi inte har kunnat genomföra vår översiktliga granskning, vilket beskrivs i stycket ovan, kan vi inte dra någon slutsats om huruvida den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter är upprättad i enlighet med Lag om kommunal bokföring och redovisning.

Slutsats – God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det åiterrapporterade resultatet. Det innebär att det prognostiserade resultatet inte är förenligt med det finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

Notera att KPMG inte uttalar sig om själva prognosen utan endast huruvida den intagna prognosens resultat är förenliga med de av fullmäktige beslutade målen.

Slutsats – Balanskrav

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att styrelsen bedömer att det lagstadgade balanskravet inte kommer att uppfyllas.

Upplysningar lämnas inte om när och på vilket sätt en reglering av det negativa resultat avses genomföras.

Vi kan konstatera att delårsrapporten inte har levererats i tid och vi har därmed inte kunnat utföra vår granskning enligt god redovisningssed och kan därmed inte göra ett fullständigt yttrande. Vi kan dock konstatera utifrån den åiterrapporterade prognostiserade balanskravsutredningen att kommunen inte kommer klara balanskravet för år 2023 och att det saknas information om hur det ska återställas. Vi bedömer att det finns behov av åtgärder för att säkerställa att verksamheten kan bedrivas inom tilldelade ekonomiska ramar och en plan för hur reglering av det negativa balanskravsresultatet ska genomföras.

Västerås 2023-10-30

Cecilia Kvist

Auktoriserad revisor

Micaela Hedin

Certifierad kommunal revisor

[kpmg.se](https://www.kpmg.se)

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Public